

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 19 november 2008
Ons kenmerk 47/4.1/2008013111
Behandeld door mevrouw M.T.M. Leijn (0592) 36 53 63
Onderwerp: Voortgang uitwerking Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn

Geachte voorzitter/leden,

In uw vergadering van 23 april 2008 hebt u ingestemd met statenstuk 2008-391 over het ontwerp-Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (RSP-ZZL) tussen rijk en regio en de voorstellen voor de Drentse uitwerking van dit convenant. Wij hebben u toegezegd dit najaar te komen met een verdere verdieping van de Drentse RSP-ambities. Daarnaast is toegezegd terug te komen op onze ambities voor Zuidwest-Drenthe. Op beide aspecten gaan wij in deze brief nader in. Hierin geven wij de huidige stand van zaken aan met betrekking tot de uitwerking van het RSP en de besprekingen met de betrokken steden. Het is echter nog niet mogelijk op dit moment een compleet beeld te geven. Daarom zullen wij begin volgend jaar bij u terugkomen met onder andere de nadere verdeling van de cofinanciering en de taakstelling voor de dekking van de overtekening van het Regionaal Mobiliteitsfonds (RMF).

De gedetailleerdheid van beschrijving van de ambities is voor de diverse gemeenten verschillend. Dit heeft enerzijds te maken met het stadium van onderhandeling en de mate van gedetailleerdheid van de bestuurlijke afspraken die al gemaakt zijn. Daarnaast willen wij, gezien de huidige economische situatie, waar mogelijk projecten naar voren halen waarmee wij Drenthe een economische impuls kunnen geven. Omdat de projecten in Assen en Emmen al concreter zijn, valt daar een eerste slag te maken.

RSP algemeen

Het Convenant RSP is op 23 juni 2008 door rijk en regio ondertekend. Hoofddoelstelling van het RSP-ZZL is de versterking van de noordelijke ruimtelijk-economische structuur en verbetering van de bereikbaarheid. Het RSP bestaat uit drie deelprogramma's.

- Concrete (bereikbaarheids)projecten: projecten waarvan de realisatie niet meer ter discussie staat (totale investeringsomvang circa € 1,1 miljard).
- RMF: middelen voor aanvullende bereikbaarheidsprojecten waarover de regio zelf kan beslissen (ambities circa € 1,5 miljard, inclusief € 505 miljoen overtekening).
- Ruimtelijk-economisch programma (REP): een regionaal investeringsprogramma met twaalf programmaliijnen, waarvan de beslissingsbevoegdheid deels bij het rijk en deels bij de regio ligt (investeringsomvang € 600 miljoen).

In het Convenant RSP zijn enkele extra toezeggingen geregeld van projectgebonden rijksmiddelen. Het betreft € 200 miljoen voor de tweede fase A7 - Zuidelijke Ringweg Groningen vanuit het Meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport (MIRT) in het kader van de Landelijke Markt en CapaciteitsAnalyse (LMCA) Spoor € 160 miljoen voor maatregelen aan het kernnet spoor en € 4 miljoen uit het programma Reistijdversnelling spoor.

Overtekening

Volgens het Convenant RSP is voor het RMF beschikbaar een budget van € 970 miljoen (€ 500 miljoen rijk en € 470 miljoen regio). Op basis van de regionale ambities is sprake van een financiële overtekening van ca. € 500 miljoen. De overtekening is ontstaan doordat de Stuurgroep RSP-ZZL aanvankelijk heeft gerekend met een hogere rijksbijdrage aan het RSP in de orde van grootte van de oorspronkelijk ZZL-bijdrage. Op voorstel van de stuurgroep hebben de colleges en de staten dit voorjaar besloten de ambitie van realisatie van het totale bereikbaarheidspakket te handhaven. De overtekening is naar rato van hun aandelen in het totale pakket Bereikbaarheid toegeedeeld aan de betrokken provinciale "clusters" (provincie en gemeenten). De taakstelling voor Drenthe voor het wegwerken van de overtekening bedraagt € 68 miljoen

Dit bedrag moet worden 'inverdiend' op de Drentse projecten. Onder inverdiend moet bijvoorbeeld worden verstaan planversobering, aanbestedingsvoordelen, beschikbaar stellen van extra middelen en/of niet uitvoeren van planonderdelen of projecten. Gezien de status van Assen-FlorijnAs als concreet project en de bestuurlijke toezegging te streven naar volledige realisatie van Bereikbaarheid Assen-FlorijnAs binnen een budget van € 201 miljoen in plaats van de gegarandeerde € 222 miljoen, willen wij dit project niet belasten met een extra taakstelling voor het wegwerken van de overtekening van het RMF. Dit betekent dat de volledige taakstelling voor het inverdiend van € 68 miljoen ten laste komt van de projecten Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum en de Spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen, inclusief Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Coevorden-Stationsomgeving. Het versterken van de positie van Zuidoost-Drenthe is ook met het oog op de langere termijn uiterst belangrijk vanwege de voorziene demografische ontwikkelingen in dit gebied. Wij willen daarom vanuit ons streven naar ruimtelijk-economische versterking van Zuidoost-Drenthe een substantiële provinciale bijdrage leveren aan het wegwerken van de overtekening. Wij gaan daarbij uit van een bedrag van € 50 miljoen. De resterende opgave wordt verdeeld over Bereikbaarheid Emmen-Centrum en Spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen, inclusief gebiedsontwikkeling Coevorden-Stationsomgeving (zie tabel 1 in bijlage).

Drentse ambities

Wat Drentse projecten betreft maken Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Assen-FlorijnAs en de HOV-as station Assen-Zuid deel uit van de concrete projecten. Voor deze projecten is de vraag of zij zullen worden uitgevoerd bestuurlijk niet meer aan de orde. De lijst met concrete projecten is limitatief.

Voor de overige decentrale projecten is een programmatische aanpak gekozen. Voor deze projecten, die geselecteerd zijn door de regio, wordt een Regionaal Mobiliteitsfonds opgericht. Tabel 2 in de bijlage geeft een overzicht van de Drentse bereikbaarheidsprojecten in het RSP.

Op basis van onderlinge afspraken tussen de betrokken provincies is Drenthe verantwoordelijk voor cofinanciering door regionale overheden voor een totaalbedrag van € 77,6 miljoen voor RSP-bereikbaarheid en voor € 20 miljoen voor het REP. Drenthe heeft ook een inspanningsverplichting voor de realisatie van 20% cofinanciering van het REP door kennisinstellingen en marktpartijen (zie tabel 3 in bijlage).

Wij hebben ervoor gekozen RSP-middelen in te zetten in robuuste en waar mogelijk samenhangende projecten, waarmee de hoofdstructuur voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling wordt ondersteund. Dit past binnen de ambities van ons Collegeprogramma waarin wij aangeven dat, gelet op de belangrijke opgave voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling, de samenwerking met de vijf Drentse steden extra aandacht krijgt. Prioriteit daarbij is de versterking van de (inter)nationale positie van Assen en Emmen. Vanuit onze ambities zijn wij met alle vijf gemeenten in gesprek over de opgaven en een integrale en langjarige aanpak. Het gaat dan om de programmatische samenhang tussen versterking van de ruimtelijk-economische structuur, voorwaardenscheppende bereikbaarheid en duurzame ontwikkeling. Ook andere actuele zaken op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, klimaat, energie, water en cultuur, die in afzonderlijke provinciale programma's zijn uitgewerkt, zijn in dit verband relevant. Waar wenselijk en mogelijk streven wij in de samenwerking met de steden naar deze zogenaamde "plusbenadering". Hierna gaan wij dieper in op de stand van zaken per gemeente.

I. Integrale gebiedsontwikkeling Assen-FlorijnAs

Ruimtelijke en economische ambities

Assen is de snelst groeiende stad van Noord-Nederland. De afgelopen decennia breidde de stad zich in een hoog tempo uit. Nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen verrezen aan de randen van de stad. En de groei gaat door: naar verwachting stijgt het aantal inwoners van 65.000 in 2007 naar ruim 80.000 in 2030 en het aantal arbeidsplaatsen van 34.000 naar 45.000. Assen heeft de ambitie om door te groeien en wil de opgave vervullen die zij heeft vanuit het Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen. Dit vergt ingrijpende aanpassingen van de infrastructuur en het voorzieningenniveau.

In ons Collegeprogramma onderschrijven wij het belang van versterking van de positie van Assen in het Nationaal stedelijk netwerk. Eén van de belangrijkste ontwikkelgebieden is de FlorijnAs.

Met de FlorijnAs wil Assen de infrastructuur toekomstklaar maken, de openbaar vervoer voorzieningen uitbreiden, delen van de stad logischer op elkaar laten aansluiten, meer woningen in de bestaande stad bouwen, het vestigingsklimaat voor kennisintensieve bedrijvigheid bevorderen en de toegang tot de stad duidelijker profileren.

De FlorijnAs is een integrale gebiedsgerichte ontwikkeling waarbij de projecten langs de belangrijkste binnenstedelijke noord-zuidas op elkaar worden afgestemd.

De FlorijnAs wordt als programma uitgewerkt.

Het gaat hierbij om de volgende ontwikkelingen.

- Tweede fase Blauwe As
 - Doorgaande route recreatievaart Vaart - Kanaal - Havenkanaal - Noord-Willemskanaal
 - Herontwikkeling Kanaalzone/Havenkade
- Stadsbedrijvenpark en omgeving
 - Transformatie voor nieuwe functies (wonen, winkelen, hoogwaardige bedrijvigheid)
- Stationsgebied en omgeving
 - Herinrichting stationsplein
 - Verbetering verkeersstromen
 - Aansluiting stationsgebied en Assen-Oost met Assen-Centrum
- Assen Zuid
 - Knooppunt A28/N33 en extra aansluiting A28
 - Ontwikkeling TT-zone
 - Station Assen-Zuid en transferium
 - Bedrijvenpark Assen-Zuid en gezondheidscluster
 - Toeristisch-recreatief cluster Zuidwest-Assen
 - HOV-as Assen Zuid - Kloosterveen - A28.

De verdere integrale planvorming krijgt gestalte in een Masterstudie FlorijnAs (2008-2009). De Masterstudie wordt afgestemd op het nieuwe provinciale omgevingsbeleid en de OTB-procedure Verdubbeling N33.

Organisatie

De gemeente en de provincie zien het als een gezamenlijke opgave het ontwikkelingsperspectief van de FlorijnAs inhoud te geven. Het proces van integrale visievorming, projectontwikkeling, planprocedures en realisatie van (deel)projecten wordt in nauwe samenwerking georganiseerd. De gezamenlijke projectorganisatie is inmiddels geïnstalleerd en bestaat uit een stuurgroep, met daarin gedeputeerden, wethouders, de directeur Dienst Stadsontwikkeling en afdelingshoofden van de provincie Drenthe. Onder de stuurgroep functioneert een programmagroep (integratie, regie en strategie) waar vanuit de gemeente Assen de opdrachtgevers aan deelnemen en vanuit de provincie twee projectleiders. Onder de programmagroep ressorteren vier projectteams die de deelgebieden verder uitwerken.

Financiële implicaties

Als vertrekpunt voor de gezamenlijke ontwerpogave voor het onderdeel Bereikbaarheid geldt de functionele en financiële scope, zoals die in 2007 positief beoordeeld werd door Ecorys (Aanvulling op de Structuurvisie Zuiderzeelijn). De totaalraming van € 222 miljoen blijft gelden als garantiebedrag voor het RSP. Met de gemeente Assen

is afgesproken dat dit bedrag taakstellend wordt verminderd met € 20 miljoen. Dit bedrag komt ten goede aan de spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen. Voor concrete projecten geldt wel de garantie dat, als er geen inverdieneffecten mogelijk blijken bij realisatie van de plannen volgens de afgesproken functionele scope, aanvulling van het budget plaatsvindt tot maximaal de oorspronkelijke RSP-bijdrage. Dit gaat dan ten koste van het RMF. Voor Drenthe betekent dat dat dit ten laste komt van de bereikbaarheidsprojecten in Zuidoost-Drenthe. Als dit aan de orde komt, zal met alle betrokken partijen naar een adequate oplossing moeten worden gezocht.

De bijdrage vanuit de FlorijnAs aan de regionale cofinanciering van RSP-bereikbaarheid bedraagt circa € 55 miljoen. Het aandeel van de provincie hierin bedraagt ongeveer € 13 miljoen. De rest wordt gedekt door bijdragen van de gemeente, de Regiovisie Groningen-Assen en uit het Operationeel Programma (OP) EFRO.

De totale investeringsomvang voor Gebiedsontwikkeling FlorijnAs bedraagt naar schatting circa € 1 miljard. Voor de meer kennis- en bedrijvigheidsgerichte onderdelen van de FlorijnAs worden de mogelijkheden onderzocht van cofinanciering uit ondermeer het REP, het OP EFRO en derden, waaronder private partijen. De cofinanciering zal moeten worden geregeld op basis van concrete en kwalitatief goede projectvoorstellen. Waar onderdelen passen bij de provinciale ambities, geldt dezelfde aanpak voor eventuele cofinanciering vanuit provinciale uitvoeringsprogramma's op het terrein van duurzaamheid, klimaat en energie, water, enz.

II. Ontwikkeling Zuidoost-Drenthe

Algemeen

In het gebied Zuidoost-Drenthe zijn twee belangrijke RSP-projecten gesitueerd. Het gaat hier om Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum en de Spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen. Dit laatste project is opgedeeld in een aantal onderdelen. Deze onderdelen zijn op hun beurt weer gegroepeerd tot twee clusters, te weten Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Coevorden-Stationsomgeving en Spoorlijn Zwolle-Emmen/Coevorden "Overig". Een integrale aanpak van Zuidoost-Drenthe gericht op Emmen en Coevorden in samenhang past in de lijn die het Collegeprogramma heeft uitgezet.

Financiële implicaties

De bijdrage vanuit de FlorijnAs aan de regionale cofinanciering van RSP-bereikbaarheid bedraagt circa € 55 miljoen. De benodigde resterende regionale cofinanciering van ongeveer € 22,6 miljoen moet dan worden verdeeld over de RMF-projecten in Emmen en Spoorlijn Zwolle-Emmen, inclusief gebiedsontwikkeling Coevorden-Stationsomgeving. Wij willen het project Spoorlijn Zwolle-Emmen "Overig" niet te belasten met een taakstelling voor cofinanciering, omdat de mogelijkheden van terugverdienen via gebiedsontwikkeling zeer beperkt zijn. Wij delen de resterende cofinanciering toe aan de projecten gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum en Coevorden-Stationsomgeving (zie tabel 4 in bijlage).

Ila. Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum

Ruimtelijke en economische ambities

Emmen zet samen met de provincie in op de versterking van haar (inter)nationale positie, het bevorderen van ruimtelijke en economische kwaliteit en afstemming van ruimtelijke vraagstukken met het beleid voor klimaat en energie. Om hieraan in de komende acht à tien jaar een impuls te geven, is het Masterplan Emmen ontwikkeld waarbinnen de Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum het hoofdthema vormt.

Op economisch vlak staat Emmen voor de opgave om de transformatie naar een meer kennisgerichte economie te bevorderen. Het toeristisch aanbod zal verder worden versterkt. Duurzaam wonen en toepassen van energiebesparing c.q. nieuwe energiealternatieven wordt gestimuleerd. Binnen het project Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum/dierenpark/theater vinden deze ambities een uitwerking via een samenhangende benadering, waarbij duurzaamheid en kwaliteitsdenken centraal staan. Kern van dit project is de verplaatsing van de diertuin en het theater naar de Noordbargeres. De vrijkomende oude locaties worden herontwikkeld. De verbindende schakel tussen nieuwe locatie diertuin/theater en het stadscentrum wordt gevormd door een "parkplein", waarvoor de Hondsrugweg gedeeltelijk moet worden ondertunneld. De planontwikkeling is er ook opgericht een betere aansluiting van bus en trein op het centrumgebied te ontwikkelen en daarvoor hoogwaardige (nieuwe) openbaar vervoer knooppunten te ontwikkelen. Ondersteuning van de verplaatsing van de diertuin en integratie met de realisatie van een nieuw theater maakt deel uit van ons Collegeprogramma, evenals de ontwikkeling van de vrijkomende centrumlocaties.

Meer specifiek omvat Integrale gebiedsontwikkeling Emmen Centrum/dierenpark/theater de volgende onderdelen.

- Hoofdstraat-locatie (oude locatie diertuin)
 - Herontwikkeling tot tweede attractie voor inwoners en bezoekers op basis van behoud van landschap en cultuurhistorie
 - Op innovatieve wijze herontwikkelen met als thema's Nul energie en Bijzondere architectuur
 - Locatie functioneel invullen met een economisch duurzaam inhoudelijk programma, waaronder wonen en creatief werken in een unieke omgeving
- Centrumplein
 - Centrumplein boven Hondsrugweg als attractieve en functionele verbindende schakel tussen nieuwe diertuin/theater en stadscentrum en als eerste stap in de verbetering van de economische en verkeerstechnische verbindingen in het stadscentrum
 - Ontwikkeling (nieuwe) hoogwaardige knooppunten openbaar vervoer
- Nieuwe dierenpark/theater
 - Dierenpark/theater ontwikkelen klimaatneutraal en mede als Kennisinstituut op terrein van watertechnologie, sensortechnologie en energie
 - Meerwaarde van functioneel geïntegreerd innovatief concept van dierenpark en theater met een unieke toeristische aantrekkingskracht
 - Theater met bijzondere akoestische kwaliteiten en met Kenniscentrum presentatietechnologie
 - Ontwikkeling opleiding Locatietheater, met optie van praktijkjaar binnen nieuw dierenpark
 - Ontwikkeling van een Kenniscentrum voor toerisme

- Bestemming en inrichting Centrum-West mede afstemmen op duurzame waterwinning, aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden

Organisatie

Er wordt in Emmen samengewerkt op basis van een zogenaamd groeimodel onder noemer "van binnen naar buiten", waarbij op dit moment de Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum/dierenpark/theater centraal staat. Later zullen ook andere zaken die voortkomen uit het Masterplan Emmen gezamenlijk worden opgepakt. De intentie is daarbij steeds een flexibele organisatiestructuur te hanteren die is afgestemd op de fasen waarin projecten verkeren. In de huidige fase van invulling van Centrumontwikkeling dierenpark/theater, waarin op hoofdlijnen afspraken zijn gemaakt over de gezamenlijke ambities en de daarvoor in te zetten middelen, verzorgen de burgemeester van Emmen en een gedeputeerde de bestuurlijke coördinatie. Provincie en gemeente hebben beide een projectleider aangesteld die samen voor de ambtelijke ondersteuning en integratie zorgen. Voor de meer gedetailleerde uitwerking van de plannen zijn werkgroepen ingesteld met vertegenwoordigers van gemeente, provincie, dierenpark en andere betrokken organisaties.

Financiële implicaties

De totaalinvestering van het project Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum wordt geraamd op ca. € 468 miljoen. Hiervan maakt €60 miljoen deel uit van de bereikbaarheidsafspraken in het RSP-convenant, onderdeel RMF. De volgende bereikbaarheidsmaatregelen zijn in het RMF voorzien: ondertunneling Hondsrugweg, upgrading Boermarkeweg en vergroting capaciteit aansluiting N34 N381 en N34 Rondweg. De gemeente Emmen is bereid € 20 miljoen op tafel te leggen voor de bereikbaarheidsonderdelen van de gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum. Rekening houdend met het feit dat er circa € 10 miljoen aan RSP-rijksmiddelen beschikbaar is voor de bereikbaarheidsdoelen in het Centrum-gebied van Emmen zijn wij bereid € 30 miljoen aan provinciale middelen bij te dragen aan de bereikbaarheidsonderdelen in het Centrumgebied van Emmen. Bij de verdeling van het Drentse aandeel in de cofinanciering van het bereikbaarheidsdeel van het RSP wordt € 18,1 miljoen toegerekend aan het project Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum.

Naast vorengenoemde bereikbaarheidsonderdelen kent het project andere functionele onderdelen, die onlosmakelijk zijn verbonden met het totaalplan Centrumontwikkeling/dierenpark/theater. Deze planonderdelen betreffen onder andere het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van het centrumgebied, toepassingen op het terrein van klimaat, energie, sensortechnologie en water, extra voorzieningen theater en ruimtelijke kwaliteit. Deze extra inspanningen passen goed in de provinciale ambities, zoals verwoord in onder meer het Collegeprogramma.

Op basis van de door Emmen ontwikkelde plannen willen wij € 40 miljoen aan provinciale middelen in de komende acht à tien jaar reserveren om de provinciale doelen in de integrale gebiedsontwikkeling Centrumontwikkeling/dierenpark/theater te realiseren.

De uiteindelijk besluitvorming over provinciale middelen zal steeds gebeuren op basis van concrete projectaanvragen, die moeten passen binnen de provinciale kaders en voorwaarden. De dekking van de € 40 miljoen kan deels plaatsvinden uit bestaande programma's als Klimaat en Energie, Kennis Werkt etc. De gemeente draagt in deze onderdelen zelf ten minste € 80 miljoen bij.

In samenhang met het vorenstaande hebben gemeente en provincie de gezamenlijke ambitie ook nog middelen aan te trekken uit het REP, OP EFRO en mogelijk andere Rijks- en EU-programma's (bijvoorbeeld Interreg, VROM). Daarnaast gaat het om investeringen van het dierenpark zelf en nog aan te boren private investeringen in de Hoofdstraatlocatie en de Muzevallocatie.

IIb. Verbetering spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen, inclusief gebiedsontwikkeling Coevorden-Stationsomgeving

Ruimtelijke en economische ambities

Binnen het RMF is voor de spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen een bedrag van € 69 miljoen gereserveerd. Onderdelen zijn onder meer aanleg opstelstrook voor goedentreinen bij Ommen, spoorverdubbeling baanvak Nieuw-Amsterdam - Emmen-Zuid en station en transferium Emmen-Zuid. Een belangrijk deel van de middelen is bestemd voor het verleggen van het binnen Coevorden gelegen rangeerstation van de NS. Door deze maatregel kan het bestaande rangeerterrein worden herontwikkeld voor bedrijven, woningbouw en voorzieningen. Coevorden wil deze ontwikkeling aangrijpen als impuls voor stadsvernieuwing en om economische groei te creëren. Concreet wil Coevorden de functionele relaties tussen bedrijventerrein De Holwert, stationsomgeving en binnenstad versterken, de functie van Coevorden als (inter)nationaal logistiek knooppunt uitbouwen (onder andere trimodale Euroterminal) en de overlast van het railverkeer terugdringen. In samenhang hiermee en met de verdere ontwikkeling van de bedrijventerreinen Leeuwerikkenveld en Europapark wordt de wegontsluiting van Coevorden-Zuid, inclusief de optie van een nieuwe aansluiting op de N34, onder de loep genomen.

Organisatie

Met Coevorden is op bestuurlijk niveau het draagvlak verkend voor gezamenlijke uitwerking van de ambities rond Coevorden. De volgende gezamenlijke projectorganisatie is voorzien: een stuurgroep (bestuurlijk), programmagroep (integratie, regie en strategie) en twee projectgroepen; Stationsgebied en Ontsluiting Coevorden-Zuid/Zuidwest. De uitwerking van de overige maatregelen aan de spoorlijn worden later apart georganiseerd, mede afgestemd op de resultaten van de studie Business-case spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen.

Financiële implicaties

Het bedrag van € 69 miljoen binnen het RMF voor de Spoorlijn Zwolle - Coevorden/Emmen valt te verdelen in € 33 miljoen voor Bereikbaarheid spoorlijn "Overig" en € 36 miljoen voor Bereikbaarheid Coevorden-Stationsomgeving. Omdat de mogelijkheden voor cofinanciering voor het project Spoorlijn Zwolle-Emmen "Overig" uiterst beperkt zijn, wordt dit project niet belast met een taakstelling voor cofinanciering. Bij de verdeling van de restopgave voor Drenthe voor de cofinanciering van het RSP bereikbaarheid wordt € 4,5 miljoen toegerekend aan het project Bereikbaarheid Coevorden-Stationsomgeving.

III. Zuidwest-Drenthe; Meppel en Hoogeveen

In de afspraken over het RSP zijn geen maatregelen en projecten in Zuidwest-Drenthe opgenomen. Het pakket LMCA-Spoor bevat wel enkele voor Drenthe relevante maatregelen, namelijk: de boogverruiming bij Hoogeveen, capaciteitsverruiming baanvak Herfte en Verbetering overwegveiligheid traject Zwolle-Assen/Groningen. Dit betekent niet dat Zuidwest-Drenthe geen profijt zou hebben van het RSP. De bereikbaarheidsmaatregelen leiden tot een betere bereikbaarheid en ontsluiting van Noord-Nederland als geheel. Met de verbetering van de spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen krijgt Zuid-Drenthe een concrete impuls in de OV-bereikbaarheid. De maatregelen aan het kernnet spoor Zwolle-Assen/Groningen om de capaciteit te vergroten voor snelheids- en frequentieverhoging betekenen ook voor Zuidwest-Drenthe verbeteringsopties. Met de boogverruiming bij Hoogeveen ontstaat mogelijk de ruimte voor verdere ontwikkeling van het stationsgebied, inclusief verbetering van de ontsluiting. En met de aanleg van de Hanzelijn ontstaat ook een betere railverknoping van Zuidwest-Drenthe met West- en Midden-Nederland.

Via andere dossiers maken wij ons sterk om de ruimtelijk-economische bereikbaarheid van Zuidwest-Drenthe te optimaliseren. Hiervoor verwijzen wij bijvoorbeeld naar de MIRT-afspraken over de kortsluiting A28/A32 (knooppunt Lankhorst) en de capaciteitsuitbreiding op het traject A28 Hattemberbroek-Zwolle-Meppel. Met de voltooiing van de A37 tot aan de Duitse A31 hebben Hoogeveen en Meppel een goede aansluiting gekregen op de internationale netwerkstructuur. Dit jaar zijn met de staatssecretaris van verkeer en waterstaat afspraken gemaakt over de ombouw van de keersluis in de hoofdvaarweg IJsselmeer-Meppel. Dit is belangrijk voor een multimodale bereikbaarheid van het gebied. Ten slotte zal ook Zuidwest-Drenthe profiteren van het gereedkomen van de Hanzelijn in 2012. Hiermee worden belangrijke voorwaarden ingevuld voor een stimulerende ruimtelijk-economische ontwikkeling van Meppel en Hoogeveen.

Mede naar aanleiding van uw motie Regiospecifiek sociaal-economisch beleid Zuidwest-Drenthe zijn wij op dit moment in gesprek met Meppel en Hoogeveen om te bezien op welke wijze wij elkaar kunnen vinden in verdere ambities voor de ontwikkeling van beide steden. Hierbij bouwen wij verder op het fundament dat in de afgelopen periode is gelegd met programma's als Kompas, bereikbaarheidsconvenanten en afspraken over de stedelijke ontwikkeling. Vanuit die programma's zijn gerichte impulsen gegeven aan de ontwikkelingen van Hoogeveen en Meppel met het oog op hun stuwende rol in de regio. Daarvoor is het van groot belang dat beide gemeenten ook hun agenda, prioriteiten en inzet voor de komende periode duidelijk maken. Die agenda blijft wat ons betreft niet beperkt tot alleen de fysiek-ruimtelijke ontwikkelingen, maar zal ook de sociaal-economische en de sociaal-culturele ontwikkeling kunnen omvatten. Waar samenwerking over de provinciegrens voor Zuidwest-Drenthe kansen biedt, zal het zeker onze inzet zijn die te benutten en waar nodig initiatief te nemen.

Overige middelen

De integrale uitwerking van grote strategische projecten biedt mogelijkheden om naast RSP-(bereikbaarheids)middelen ook andere middelen aan te wenden. Het gaat hierbij om REP, OP EFRO, maar ook om andere relevante provinciale (sectorale) uitvoe-

ringsprogramma's als pMJP, Klimaat en Energie en Investeringsfonds Verkeer en Vervoer. Ook moet gedacht worden aan bijdragen van private partijen en "derden".

Het aandeel van Drenthe in de REP-middelen bedraagt € 111 miljoen. Op grond van noordelijke afspraken is hiervan € 25 miljoen gereserveerd voor de Spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen. Gezien de prioriteiten in ons Collegeprogramma en de nadruk in de noordelijke programma's bij de vier grootste noordelijke gemeenten, willen wij de overige REP-middelen bij voorkeur geconcentreerd inzetten voor de realisatie van economische doelen binnen de Integrale gebiedsontwikkelingsprojecten Assen-FlorijnAs en Emmen-Centrum. Bijdragen uit het REP en overige (provinciale) middelen zullen worden toegekend op basis van concrete projectvoorstellen, waarbij inhoud en kwaliteit voorop staan.

Vervolg

Wij zullen u begin volgend jaar nader informeren over de verdere uitwerking van de verschillende gebiedsontwikkelingen en de financiële doorwerking van de ambities RSP-plus in het provinciale meerjarenperspectief. Verder zullen wij u jaarlijks op de hoogte houden van de voortgang van programmatische aanpak met de vijf gemeenten, inclusief de effectuering van de RSP-afspraken. De provinciale financiële afwijkingen zullen steeds jaarlijks plaatsvinden in samenhang met de vaststelling van de Begroting, Voorjaarsnota, bestemming Stimuleringsfonds grote projecten en de inzet van relevante sectorale uitvoeringsprogramma's, zoals bijvoorbeeld Investeringsprogramma verkeer en vervoer, provinciaal Meerjarenprogramma landelijk gebied en Uitvoeringsprogramma klimaat en energie.

Wij vertrouwen erop dat wij u hiermee in deze fase van planvorming voldoende hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
ga.coll.

RECAPITULATIE FINANCIËLE OVERZICHTEN

Tabel 1. *Indicatieve verdeling overtekening RMF over partijen*

Partij	Bedrag (€ miljoen)
Provincie	50,0
Gemeente Assen	0,0
Gemeente Emmen	14,4
Gemeente Coevorden	3,6
Totaal	68,0

Toelichting

- Indicatieve bijdrage provincie € 50 miljoen; het restant van de overtekening à € 18 miljoen wordt verdeeld over Emmen en Coevorden op basis van de verhouding van het aantal arbeidsplaatsen per gemeente. De verhouding is 4 : 1.
- Vanwege afspraak met gemeente Assen om voor Bereikbaarheid FlorijnAs te werken met een budget van € 201 miljoen in plaats van de gegarandeerde € 222 miljoen, wordt Assen niet belast met een taakstelling voor het wegwerken van de overtekening.

Tabel 2. *Drentse projecten RSP-Bereikbaarheid
(bedragen in € miljoen, kasbedragen all in, prijspeil 2007)*

Project	RSP-CP	RSP-RMF	LMCA-Spoor	Reistijdverbetering	Totaal
Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Assen-FlorijnAs	186				186
OV-pakket Spoor: nieuw NS-station Assen-Zuid	15				15
Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum		60			60
Verbetering spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen		69			69
Waarvan Bereikbaarheid Coevorden-Stationsomgeving		(36)			
Waarvan Bereikbaarheid spoorlijn 'overig'		(33)			
Kolibri "overig":		*			*
- HOV-as NS-station Assen-Zuid - Kloosterveen - A28					*
- Transferia HOV-bus, o.a. Gieten en Noord-Drenthe		*			
Subtotaal RSP	201	129			330

LMCA-Spoor:					
- Capaciteitsuitbreiding Herfte			27		27
- Boogverruiming Hoogeveen			10		10
- Overwegveiligheid traject Zwolle-Assen/Groningen			*		*
- Restant			2		2
Reistijdversnelling spoor: Wachtspoor goederenvervoer Beilen				4	4
Subtotaal convenant "Overig"			39		43
Totaal convenant RSP	201	129	39	4	373

Toelichting

- RSP-bijdrage Assen-FlorijnAs bedraagt formeel € 222 miljoen. Bedrag is volgens regionale afspraken taakstellend verminderd met € 20 miljoen ten behoeve van RMF-project Spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen. Vervolgens is conform regionale afspraken 8% korting toegepast vanwege de verhoging budget RMF (overtekening). Het resultaat is € 186 miljoen.
- Station Assen-Zuid maakt feitelijk (functioneel en financieel). deel uit van concept-FlorijnAs. Financieel voor FlorijnAs incalculeren € 186 miljoen + € 15 miljoen = € 201 miljoen.
- * Deze maatregelen maken deel uit van de budgetten van bij Groningen ondergebrachte projecten. In totaal zijn voor deze maatregelen enkele miljoenen beschikbaar.

Tabel 3. *Drentse aandeel en verantwoordelijkheid in het Ruimtelijk-economisch programma voor Noord-Nederland*

Budget	Drenthe	Toelichting
Rijksbijdrage rijksdeel (rijkssturing) € 150 miljoen	30 miljoen	Te committeren door het Ministerie van EZ
Rijksbijdrage regionaal deel (sturing regio) € 126 miljoen	25 miljoen	Rijksbijdrage € 150 miljoen minus € 24 miljoen voor Flevoland
Regionale bijdrage € 92 miljoen	18 miljoen	Regionale bijdrage € 100 miljoen minus bijdrage Flevoland
Kennisinstellingen en marktpartijen € 191 miljoen	38 miljoen	200 miljoen minus aandeel Flevoland
Totaal € 559 miljoen voor Noord-Nederland	111 miljoen	€ 41 miljoen voor Flevoland; totale omvang REP € 600 miljoen

Toelichting

- Drenthe is naar rato van het aandeel in het budget verantwoordelijk voor het binnenhalen van cofinanciering van marktpartijen en kennisinstellingen.

Tabel 4. Verdeling cofinanciering RSP Bereikbaarheid over projecten

Project	Bedrag (€ miljoen)
Bereikbaarheid Integrale Gebiedsontwikkeling Assen-FlorijnAs	55,0
Bereikbaarheid Integrale Gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum	18,1
Bereikbaarheid Integrale Gebiedsontwikkeling Coevorden- Stationsomgeving	4,5
Spoorlijn Zwolle-Emmen/Coevorden "overig"	0,0
Totaal	77,6

Toelichting

- Deelproject Spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen "overig" gevrijwaard van cofinanciering in verband met beperkte mogelijkheden.
- Verdeling restopgave cofinanciering € 77,6 -/- €55 miljoen = € 22,6 miljoen voor gebiedsontwikkeling Emmen en Coevorden wordt verdeeld op basis van de verhouding van het aantal arbeidsplaatsen, te weten 4 : 1.